

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ปราบทุจริตด้วย จิตพอเพียง

อาจารย์ฐากร ขำขันมะลิ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นหลายคนอาจเข้าใจผิดว่าจะต้องเป็นเกษตรกรเท่านั้น และ จะต้องอยู่แบบคนจน ไม่สามารถร่ำรวยได้
- หลักการของการรู้จักประเมินความสามารถของ ตนเอง การแสวงหาความรู้เพื่อสนับสนุนความคิดเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องเหมาะสมไม่ให้ เกิดผลเสียหายแต่ตนเองและผู้อื่น
- “ระเบิดจากข้างใน”

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทางสายกลาง

ความรู้

รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง

คุณธรรม

ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน สติปัญญา แบ่งปัน

นำไปสู่

เศรษฐกิจ / สังคม / สิ่งแวดล้อม / วัฒนธรรม

สมดุล / พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 1. **ความพอประมาณ** หมายถึง รู้จักความพอเหมาะพอดีไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไปและต้องไม่ เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีจิตสำนึก
- 1.1 **หิริโอตตปปะ** คือความละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด
- 1.2 **มัททิมามาปฏิปปา** คือ การเดินทางสายกลางรู้จักความพอดี พอเหมาะ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- **2. ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลัก กฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดีงาม คิดถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถี่ถ้วน โดยคำนึงข้อดี ข้อเสีย ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- **3. มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลง ด้าน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่ที่มีความเข้มแข็ง มั่นคงทางจิตใจ ไม่พิจารณาโทษในความมั่งมีของผู้อื่น เชื่อมั่นในความสามารถของตนเองว่าสามารถขวนขวายหาสิ่งที่ต้องการได้ด้วยวิธีการที่สุจริต ไม่หลงไปกับสิ่งยั่วยุต่าง ๆ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- นอกจากหลักสำคัญ 3 ข้อข้างต้นแล้ว ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังประกอบด้วยเงื่อนไขในการ ตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อีก 2 ข้อคือ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 4. **เงื่อนไขความรู้** ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ไม่เพียงแต่ใน สาขาวิชาของตนเอง หรือสิ่งที่ตนเองถนัด รู้จักการแสวงหาข้อมูล ความรู้ ข่าวสาร ที่จะนำมาประกอบการ ตัดสินใจ มีความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน อาจอาศัย หลักสถิติและการวิจัย ช่วยในการรวบรวมประมวลผลข้อมูล

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 5. **เงื่อนไขคุณธรรม** ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต รู้จักการไคร่ครวญ ไตร่ตรองถึงข้อดี ข้อเสีย คุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ กฎระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 1. ความพอเพียงระดับบุคคลและครอบครัว
- มุ่งเน้นให้บุคคลและครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ทั้งทางกายและทางใจ
- พึ่งพาตนเองอย่างเต็มความสามารถ ไม่ทำอะไรเกินตัว ไม่ใช้จ่ายเกินตัว ไม่ลงทุนเกิน ขนาด
ดำเนินชีวิตโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น วางแผนอย่างรอบคอบ มีภูมิคุ้มกัน

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 1.1 **ด้านจิตใจ** เป็นที่พึ่งของตนเองมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิตศรัทธาที่ดี สร้างสรรค์ให้ตนเองและชาติ โดยรวม มีจิตใจเอื้ออาทร ประณีประนอม ซื่อสัตย์สุจริต เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ไม่ประกอบการทุจริต เสริมสร้างความสุขในครอบครัว ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของตนเอง

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 1.2 ด้านสังคม เรียนรู้เข้าใจความแตกต่าง รู้จักผูกมิตรช่วยเหลือเกื้อกูล
ผู้อื่น เอื้ออาทรต่อผู้อื่น เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็งเป็นอิสระ

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 1.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ใช้และจัดอย่างฉลาด พร้อมทั้งการเพิ่มมูลค่าโดย ให้ยึดหลักการของความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อให้เกิดความคุ้มค่า

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 1.4 ด้านเทคโนโลยี รู้จักศึกษาหาความรู้ สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความต้องการ สภาพแวดล้อม ภูมิประเทศ สังคมไทย และสามารถพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาของตนเอง ไม่พึ่งพาเทคโนโลยีจากภายนอกซึ่งอาจทำให้ต้องเสียเงินจำนวนมาก

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 1.5 ด้านเศรษฐกิจ ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น รู้จักการออม ยึดหลักพออยู่พอกินและสามารถอยู่ได้ ด้วยตัวเองในระดับเบื้องต้น

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- **2. ความพอเพียงระดับชุมชน** เมื่อคนในชุมชนรู้จักความพอเพียง จะลดการเปรียบเทียบซึ่งกันและกัน ลดการอิจฉาริษยา เข้าใจความแตกต่างอย่างสร้างสรรค์ ส่งผลให้คนในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันทำประโยชน์ เพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในชุมชน ด้วยความรู้รักสามัคคี

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 3. ความพอเพียงในภาคธุรกิจเอกชน ความมุ่งมั่นในผลประโยชน์หรือกำไรในระยะยาวมากกว่าระยะสั้น แสวงหาผลตอบแทนบนพื้นฐานของการแบ่งปันมุ่งให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์อย่างเหมาะสม และเป็นธรรม ทั้งลูกค้า คู่ค้า ผู้ถือหุ้น และพนักงาน
- คำนึงถึงหลักคุณธรรมจริยธรรมและกฎหมาย รับผิดชอบต่อสังคม ป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ที่สำคัญต้องสร้างเสริมความรู้และจิตสำนึกให้แกพนักงานอย่างเหมาะสม

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 4. **ความพอเพียงระดับประเทศ** เป็นการบริหารจัดการประเทศโดยเริ่มจากการวางรากฐาน ให้ประชาชนส่วนใหญ่อยู่อย่างพอเพียงและพึ่งตนเองได้ มีความรู้และคุณธรรมในการดำเนินชีวิต
- เสริมสร้าง เครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างชุมชน จังหวัดจนถึงระดับประเทศ ให้เกิดเป็นสังคมที่เข้มแข็ง มีระบบตรวจสอบด้วยคุณธรรมจริยธรรมและความรู้ ส่งผลให้ประเทศมีการทุจริต น้อยลง และพัฒนาอย่างยั่งยืนในที่สุด